

Světový obchod i produkce klesají

Dle nejnovějších dat nizozemského úřadu pro hospodářské analýzy CPB, který monitoruje světový obchod, došlo v únoru k výraznému poklesu objemu světového obchodu (o 1,7 % m/m), což je oproti lednovému růstu o 2,1 % značné zhoršení. Celosvětová průmyslová výroba zaznamenala pouze mírné snížení o 0,2 %.

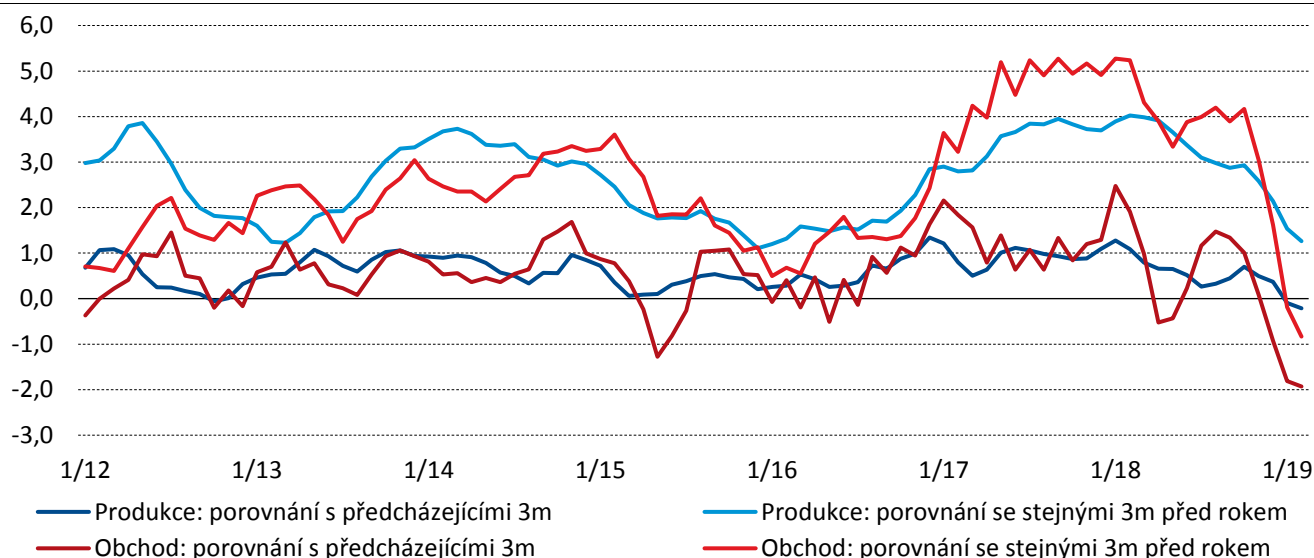
Výrazné zhoršení světového obchodu nastalo i v porovnání tříměsíčních průměrů. Objem obchodu ve třech měsících do února poklesl v porovnání s předcházejícími třemi měsíci o 1,9 %, což je nejstrmější propad za posledních 10 let. Nejvýrazněji se na poklesu podílely rozvíjející se trhy na východě Asie a vybrané státy Afriky a Blízkého východu. Naopak růst zaznamenaly státy východní Evropy a částečně také Latinské Ameriky a eurozóny.

Objem průmyslové produkce ve třech měsících do února se v porovnání s předcházejícími třemi měsíci snížil o 0,2 %. Nejvýraznější podíl na poklesu měl region Afriky a Blízkého východu a mírněji také Latinská Amerika a Evropa. V meziročním srovnání 3M průměrů došlo k růstu výroby, nicméně tempo růstu od počátku roku 2018 postupně klesá.

CPB World Trade Monitor (WTM) je nástrojem na sběr, agregaci a souhrn celosvětových měsíčních dat ohledně mezinárodního obchodu a průmyslové výroby. Jeho cílem je podávat zprávu o vývoji obchodu a produkce na měsíční bázi v co nejrychleji možném termínu a pro co nejvíce států. Monitor zahrnuje víc než 80 států, které ještě v roce 2005 pokrývaly 97 % světové průmyslové produkce a téměř 99 % světového obchodu.

Zdroj: CPB – Economic Policy Analysis, Bloomberg, MPO

Objem světového obchodu a průmyslové produkce
(změny tříměsíčních průměrů indexů (2010 = 100) v %, sezónně očištěné)

Pramen: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, graf MPO

Makroekonomická situace v ČR

Základní ukazatele - poslední údaje

HDP (y/y, %)	4. Q 2018	2,6	Průmyslová produkce (y/y, % ze s. c.)	2/2019	1,5
Inflace (y/y, %)	3/2019	3,0	Stavební produkce (y/y, % z s. c.)	2/2019	5,8
Obecná míra nezaměstnanosti* (v %)	2/2019	2,0	Maloobchod bez mot. voz. (y/y, % ze s. c.)	2/2019	5,1
Průměrná mzda nom. / reál. (y/y, %)	4. Q 2018	6,9 / 4,7	Vývoz / dovoz zboží ** (y/y, %, z b. c.)	2/2019	6,4/6,7

* podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle ve věku 15-64 let

** přeshraniční pojetí

Zdroj: ČSÚ, duben 2019

Z DOMOVA

Čistě čerpání financí ČR z EU za 15 let členství přesáhlo 700 mld. Kč

Česká republika získala od roku 2004 do konce loňského roku z rozpočtu EU zhruba 1,31 bilionu korun, do rozpočtu unie poslala 565 miliard korun. Celkem tak ČR získala z EU o 741,3 miliardy korun víc, než zaplatila. Vyplývá to z údajů ministerstva financí. Dotace začalo Česko čerpat hned v roce 2004. Nejvíce, 192 miliard korun, Česko vyčerpalo v roce 2015. Za kladným výsledkem jsou dlouhodobě především peníze ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti a příjmy ze Společné zemědělské politiky EU. Postupný nárůst odvodů ČR je způsoben rostoucím objemem rozpočtu EU a dlouhodobým posilováním ekonomické vyspělosti ČR. Na druhé straně čerpání zdrojů z evropských fondů komplikuje poměrně vysoká administrativní náročnost procesu. Problémy mělo Česko také s využitím dotací na podporu vysokorychlostního internetu.

Zdroj: MF, ČTK

Domácí produkce aut klesla

Výroba osobních aut v Česku v prvním čtvrtletí meziročně klesla o 3,8 procenta na 363 052 vozů. V největší automobilce Škoda Auto produkce klesla o tři procenta na 231 280 automobilů. Kolínská TPCA zvýšila od ledna do konce března produkci o téměř pět procent na 58 772 vozů, výroba Hyundai v Nošovicích naopak klesla o 12 procent na 73 tisíc aut. Vyplývá to z údajů Sdružení automobilového průmyslu. Zpomalení produkce mělo podle sdružení krátkodobý charakter a ve druhém pololetí se očekává návrat k růstu. Naznačuje to vývoj produkce v jednotlivých měsících.

Zdroj: ČTK, e15.cz

Unipetrol byl v 1. čtvrtletí ve ztrátě

Petrochemický holding Unipetrol se v prvním čtvrtletí letošního roku propadl do ztráty 65 milionů korun. Loni vykázal ve stejném období čistý zisk 322 milionů korun. Výnosy naopak meziročně vzrostly o šest procent na 28,9 miliardy korun. Na hospodářské výsledky měl podle společnosti negativní vliv zhoršený stav makroekonomického prostředí - zejména rostoucí cena ropy a z toho plynoucí nižší marže v rafinérské i petrochemické části. Firma uvedla, že během 1. čtvrtletí investovala miliardu korun. Peníze podle ní směřovaly zejména do výstavby plynové kotelny etylenové jednotky v Litvínově a plynové kotelny v Neratovicích a do rozvoje a modernizace sítě čerpacích stanic Benzina, zejména rozvoje občerstvení Stop Cafe.

Zdroj: ČTK

ČSÚ a Airbnb se dohodly na spolupráci

Český statistický úřad a Airbnb se dohodly na sdílení anonymních agregovaných dat o krátkodobých pronájmech přes platformu Airbnb pro statistické účely. Uzavřené

partnerství, první svého druhu ve střední a východní Evropě, využije statistika cestovního ruchu a pomůže i ke zpřesnění výpočtu efektů tzv. sdílné ekonomiky. Osobní data uživatelů platformy nebudou sdílena. Airbnb bude s ČSÚ sdílet roční anonymní agregovaná data o komunitě Airbnb v České republice. ČSÚ a Airbnb chtějí zajistit, aby zainteresované strany měly k dispozici platná data a nemusely se spoléhat na údaje třetích stran. Česká republika patří rozsahem poskytovaných dat, jejich úplností i metodickou propracovaností k evropské špičce v oblasti statistiky cestovního ruchu.

Zdroj: ČSÚ

Schopnost Čechů splácet závazky se zlepšila

Podíl Čechů, kteří neplatí včas dluhy, letos dále klesl. Na konci března mělo dluhy po splatnosti pouze 6,73 procenta dospělých, nejméně od roku 1999. Na konci loňského března to bylo 7,18 procenta. V registru fyzických osob, které mají potíže se splácením dluhů, bylo ke konci března zapsáno téměř 600 tisíc osob. To je o 30 tisíc méně než před rokem. Dlužná částka po splatnosti klesla na 48,1 miliardy Kč proti 49,8 miliardě před rokem. Pokles souvisí zejména s pozitivními změnami v legislativě a dobrou ekonomickou kondicí českých domácností. Také díky fungujícím registrům klientských informací se aktuálně dostanou do prodlení jen přibližně dvě ze sta nově uzavřených smluv se spotřebiteli. I přes významný pokles počtu osob v prodlení v rámci celé ČR zůstávají regiony, kde je v dluhové pastí více než desetina dospělých obyvatel. Potíže v Ústeckém kraji (13 procent) a Karlovarském kraji (11,4 procenta) souvisejí především s nízkou finanční gramotností obyvatel i s horší ekonomickou kondicí, než je průměr celé ČR.

Zdroj: ČTK

ZE ZAHRANIČÍ

Ruské dodávky ropy jsou znečištěné

Kvalita ruské ropy, která proudí do severní a střední Evropy se v uplynulém týdnu výrazně zhoršila, což činí problémy rafineriím. Surovina, která se dostává přes ruský přístav Ust'-Luga a ropovodem Družba do Běloruska, Polska, Německa, Maďarska a České republiky je kontaminována nadměrnou hladinou organického chloridu, a to již od 19. dubna. Problém s kvalitou ropy agentura Reuters potvrdilo také ruské ministerstvo energetiky. Sdělilo, že monopolní provozovatel ropovodů Transněft se snaží problém odstranit co nejdříve. Blíže se k časovému rámci ale ministerstvo nevyjádřilo. Podle zdroje Reuters obeznameného se situací by problém mohl být vyřešen do konce týdne. V reakci na zprávy o znečištění zastavilo Bělorusko dodávky ruské ropy do Polska, které ji odmítlo odebírat. Nákup kontaminované suroviny z ropovodu Družba zastavilo také Německo.

Ke kontaminaci ropy dochází v Rusku výjimečně. Výraznější znečištění se podle obchodníků objevilo asi před deseti lety, avšak v menším měřítku.

Zdroj: ČTK

Americké akcie dosáhly rekordních hodnot

Klíčový ukazatel amerických akcií, index Standard & Poor's 500, uzavřel úterní obchodování na hodnotě 2933 bodů. Těsně tak pokořil zářijové maximum. Nového rekordu dosáhl také technologický index Nasdaq. Důvodem jsou lepší než očekávané výsledky amerických firem v letošním prvním čtvrtletí. Ty zatím naznačují, že podniková sféra v USA je v dobré kondici, a to navzdory obavám ze zpomalování ekonomiky. Americkým firmám se daří napříč sektory. Růst táhnou zejména technologické firmy jako Facebook, Apple, Microsoft (jehož tržní hodnota ve čtvrtek překonala hranici jednoho bilionu dolarů) či Alphabet, příznivé výsledky nicméně ohlásily i firmy jako Twitter, Lockheed Martin nebo Hasbro.

Zdroj: e15.cz

Ztráta Tesly byla nečekaně vysoká

Americký výrobce elektromobilů Tesla vykázal v prvním čtvrtletí po ziskovém půlroce opět ztrátu, která činila 702,1 milionu dolarů (16,2 miliardy Kč). To je mnohem více, než se čekalo. Před rokem ztráta činila 709,6 milionu USD. S návratem k zisku počítá automobilka až ve druhé polovině roku. Firma také uvedla, že bude možná potřebovat zvýšit kapitál. Ztráta na akcii činila 2,90 dolaru, analytici očekávali ztrátu 1,15 dolaru na akcii. Tesla upozornila, že objem dodávek vozu Model 3 na asijský a evropský trh vážne, a prodej těchto aut bude proto započítán až v aktuálním čtvrtletí. Polovinu dodávek v prvním kvartálu firma vyřídila v posledních deseti dnech. Firma letos hodlá dodat na trh 360 000 až 400 000 vozů. Do zisku se plánuje vrátit ve třetím čtvrtletí. Akcie Tesly po oznámení hospodářských výsledky oslabily, později ale ztrátu smazaly. Tesla nedávno potvrdila, že postaví novou továrnu v čínském Šanghaji. Šéf automobilky Elon Musk na Twitteru rovněž uvedl, že nejpravděpodobnější místo na výstavbu evropské Gigatovárny je Německo. Naznačil, že největší smysl by dávalo pomezí Německa, Francie a Beneluxu. Zároveň ale potvrdil, že i kdyby Tesla postavila továrnu v Německu, hlavní evropské sídlo firmy zůstane v Nizozemsku, v Amsterdamu. V nedalekém Tilburgu už dnes menší továrnu Tesla má. Pokud se Tesla nakonec rozhodne postavit Gigatovárnu skutečně v Německu, bude to vynikající zpráva i pro český průmysl.

Zdroj: ČTK, hybrid.cz

Tuzemští podnikatelé zůstávají vesměs optimističtí i přes pokles podnikatelské důvěry v Německu

Souhrnný indikátor důvěry v ČR (indikátor ekonomického sentimentu), vyjádřený bazickým indexem, oproti březnu velmi mírně vzrostl o 0,1 bodu na hodnotu 97,1. Indikátor důvěry podnikatelů se meziměsíčně zvýšil o 0,3 bodu na hodnotu 95,8. Indikátor důvěry spotřebitelů se snížil o 0,8 bodu na 103,8. Meziročně jsou souhrnný indikátor důvěry, indikátor důvěry podnikatelů a indikátor důvěry spotřebitelů nižší.

V **průmyslu** se důvěra v ekonomiku meziměsíčně zvýšila, když indikátor důvěry vzrostl o 1,5 bodu na 93,4. Pro období příštích tří měsíců průmyslové podniky očekávají zrychlení tempa růstu výrobní činnosti. Hlavními bariérami růstu produkce jsou nedostatečná poptávka a nedostatek zaměstnanců. Důvěra podnikatelů v **stavebnictví** se meziměsíčně snížila o 2,0 bodu na 105,9. V meziročním srovnání je ale důvěra podnikatelů v odvětví stavebnictví vyšší. V **obchodu** se důvěra meziměsíčně mírně snížila o 0,5 bodu na 93,5. Očekávání vývoje celkové ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců jsou mírně vyšší. Ve vybraných odvětvích **služeb** (vč. bankovního sektoru) se důvěra podnikatelů meziměsíčně mírně snížila o 0,5 bodu na hodnotu 97,4.

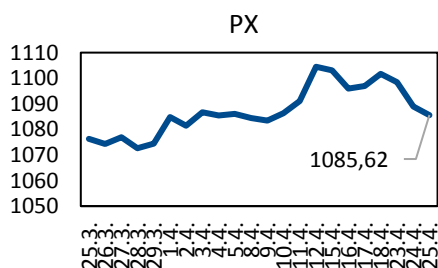
Mezi **spotřebiteli** se důvěra v ekonomiku meziměsíčně mírně snížila. Z dubnového šetření mezi spotřebiteli vyplynulo, že se pro období příštích dvanácti měsíců zvýšily jejich obavy ze zhoršení celkové ekonomické situace. Obavy spotřebitelů ze zhoršení jejich vlastní finanční situace se nezměnily. Obavy spotřebitelů ze zvýšení nezaměstnanosti se meziměsíčně téměř nezměnily. Obavy z růstu cen se zvýšily. Úmysl spořit se téměř nezměnil.

Po zlepšení z minulého měsíce se dubnové **hodnocení německé ekonomiky ze strany firem opět zhoršilo**. Index Ifo klesl na 99,2 z 99,6 v březnu. Týkalo se to především průmyslu, kde se snížilo jak hodnocení současné situace, tak i očekávání. Naproti tomu se mírně zlepšilo vnímání ekonomiky v sektoru služeb a stavebnictví. Horší data lze brát jako negativní zprávu, která naznačuje, že opětovné oživení může nastat až ve druhé polovině letošního roku.

Slábnoucí německá ekonomika rovněž vyvolává pochybnosti o udržitelnosti rostoucího trendu v ČR. A to tím spíše, že index nákupních manažerů PMI v českém zpracovatelském průmyslu se již několik měsíců pohybuje pod hodnotou 50, která od sebe odděluje růstovou a klesající fázi. Pakliže bude pokračovat pokles podnikatelské nálady v Německu, lze očekávat i klesající optimismus mezi českými podnikateli.

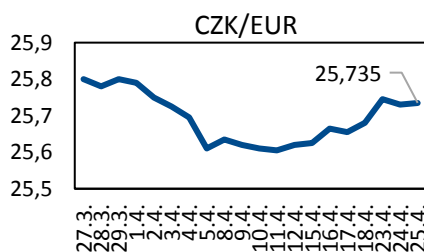
Zdroj: ČSÚ, ifo Institute, ČS, MPO

Vývoj indexu PX

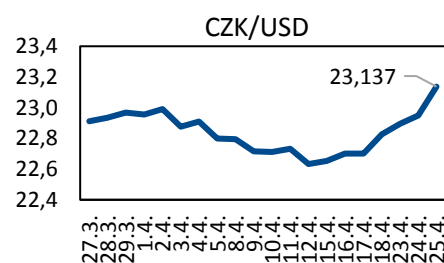

Zdroj: BCPP

Vývoj měnových kurzů

Zdroj: ČNB

Zdroj: ČNB

UDÁLOSTI V TÝDNU od 29. dubna do 3. května 2019

PONDĚLÍ	<i>Eurostat: Indikátor ekonomického sentimentu a ukazatel podnikatelského klimatu (duben 2019)</i>
ÚTERÝ	<i>ČSÚ: Míry zaměstnanosti, nezaměstnanosti a ekonomické aktivity (březen 2019)</i> <i>Eurostat: Předběžný odhad HDP EU a eurozóny (1. čtvrtletí 2019)</i> <i>Eurostat: Nezaměstnanost (březen 2019)</i>
STŘEDA	
ČTVRTEK	
PÁTEK	<i>Eurostat: Rychlý odhad inflace v eurozóně (duben 2019)</i>

Informační zdroje Týdeníku: ČSÚ, ČNB, E15, Světová banka, Hospodářské noviny, internet, podniky a podnikové svazy.